

Poruchy chôdze – úvod k hlavnej téme

doc. MUDr. Peter Valkovič, PhD.^{1,2}

¹II. neurologická klinika LF UK a UNB, Bratislava

²Ústav normálnej a patologickej fyziológie SAV, Bratislava

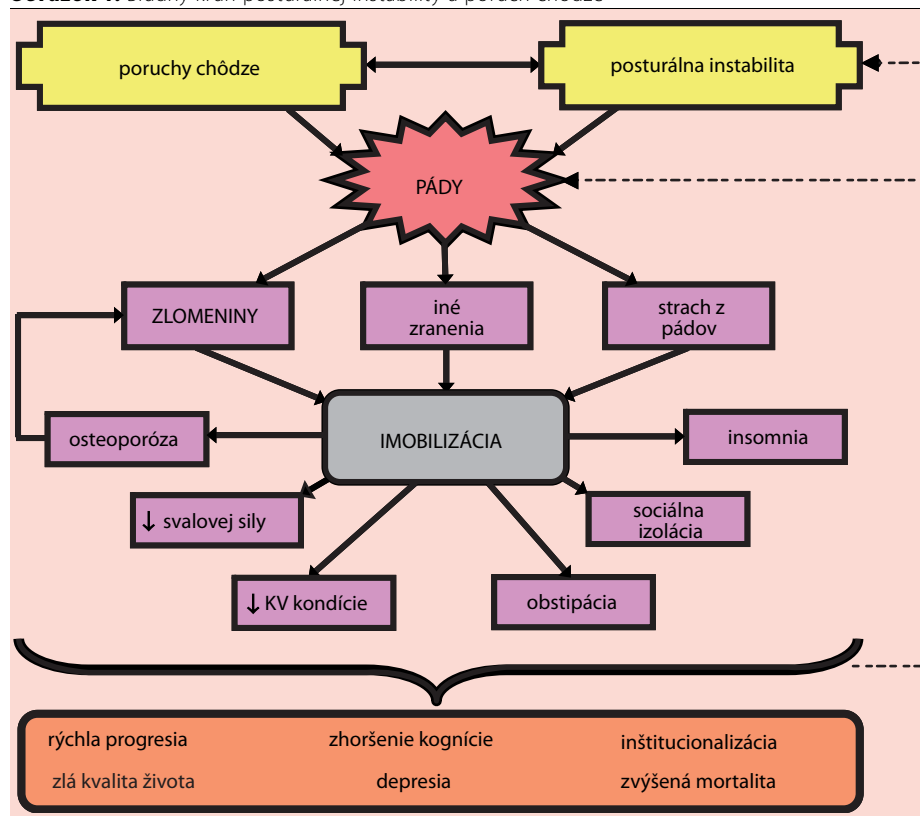
Neurol. praxi 2013; 14(4): 242

Mobilitu definujeme ako schopnosť presunu z jedného miesta na druhé v individuálnom prostredí a je kľúčovým faktorom pre nezávislosť človeka. Poruchy chôdze a posturálna instabilita sú prvým krokom k imobilite a strate nezávislosti. Ich klinický aj spoločenský význam výstižne charakterizuje model „bludného kruhu“, ktorý možno aplikovať všeobecne (obrázok 1) (Bloem et al., 2004; Valkovič, 2009). Spúšťačom sú začínajúce poruchy chôdze a posturálna instabilita. Tieto vyúsťujú do prvých pádov. Strach z ďalších pádov môže byť príčinou straty sebadôvery, čo následne vedie k obmedzeniu mobility. Najprv dochádza k eliminácii aktivít mimo domácnosti, nasleduje redukcia presunov aj v rámci domácnosti a neúprosne sa vyvinie imobilizačný syndróm, ktorý na jednej strane znižuje absolútny počet ďalších pádov vzhľadom na obmedzenie lokomócie, na druhej strane však zhoršuje osteoporózu, svalovú slabosť, kardiovaskulárnu kondíciu, komorbiditu (ktoré spätne ďalej zhoršujú posturálnu stabilitu) a sociálne izoluje pacienta. V tejto fáze je pacient už iba krôčik od štádia tzv. „malígnej“ poruchy, ktorú charakterizuje progresívna redukcia kvality života, vysoké náklady na ošetrovateľskú starostlivosť, liečba komplikácií pádov a zvýšená mortalita.

Poznanie faktov v súvislosti s chôdzou a jej poruchami u neurologických pacientov môže umožniť nielen správnu diagnostiku ochorenia a zhodnotenie závažnosti disability, ale je dôležitá aj z hľadiska oddialenia a prevencie funkčného úbytku mobility a redukcie pádov.

V hlavnej téme tohto čísla sme sa zamerali na asociáciu porúch chôdze s vybranými

Obrázok 1. Bludný kruh posturálnej instability a porúch chôdze

neurologickými syndrómami a ochoreniami na základe ich výskytu, závažnosti a potreby rozpoznania v diferenciálnej diagnostike. Uvádzame praktický klasifikačný systém. Samostatné články sa venujú „tajomnému“ fenoménu freezingu, psychogénnym poruchám chôdze a problematike mobility pri skleróze multiplex.

Práca vznikla s podporou grantov
VEGA MŠ SR a SAV č. 1/0070/11 a 2/0138/13.

Literatúra

1. Bloem BR, Hausdorff JM, Visser JE, Giladi N. Falls and freezing of gait in Parkinson's disease: a review of two interconnected, episodic phenomena. *Mov Disord* 2004; 19(8): 871–884.
2. Valkovič P. Posturálna instabilita u pacientov s Parkinsonovou chorobou a jej liečba. *Neurol. prax* 2009; 10(6): 348–353.

doc. MUDr. Peter Valkovič, PhD.

II. neurologická klinika LF UK a UNB

Limbová 5, 833 05 Bratislava

peter.valkovic@gmail.com

